

REFERAT Handicaprådet 2014-2017 d. 24-04-2017

Mødedato Mandag d. 24. april 2017 kl. 00:00

Mødested Mødelokale C, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Serviceniveau på hjælpemiddelområdet.....	5
Placering af nye plejeboliger.....	8
Forslag til skolernes ferieplan for skoleåret 2018/2019.....	12
Placering af nyt børnehus på Nordlandet og anvendelse af erfaringer fra tidligere institutionsbygger	16
Udpegning af medlem til byggeudvalg.....	21
Tilsyn 2017 Sandemandsgården.....	23
Kvalitetsstandard - individuel handicapørsel for svært bevægelseshæmmede.....	26
National demenshandleplan 2025.....	29
Kvalitetsstandard for genoptræning og vedligeholdende træning.....	32
Redegørelse for anvendelse af midler fra værdighedspuljen i 2016.....	35
Trafiksikkerhedsplan for Bornholm 2018-2025.....	39
Anlægsbevilling til signalændringer af krydset Haslevej-Nordre Ringvej i Rønne.....	42
Tour de Bornholm Nexø søger tilskud til Handicap Tour Coop Bornholm.....	45
Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet.....	48
Eventuelt.....	50

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

27.69.48P35-0005

Behandling
Handicaprådet

Mødedato
24-04-2017

Åbent punkt
1

Lukket punkt

Fraværende

Michael Hansen Bager har meldt afbud

Kim R.J. Hansen har meldt afbud

Bemærkninger til dagsordenen

Leder af Hjælpebidler Pia Juul Hansen deltager under punkt 2.

Bente Helms deltog til og med punkt 6.

Punkt 2: Serviceniveau på hjælpemiddelområdet

Bilag

Forslag til revideret serviceniveau for hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning, handicpbiler og støtte til individuel befordring, marts 2017

Åbent punkt

2 Serviceniveau på hjælpemiddelområdet

27.60.00P23-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-04-2017	3	
Handicaprådet	24-04-2017	2	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Der er udarbejdet forslag til revision af serviceniveau for hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning, handicapbiler og støtte til individuel befordring.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at

- revideret forslag til Serviceniveau for hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning, handicapbiler og støtte til individuel befordring sendes i høring i Ældrerådet og i Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget den 3. april 2017:

Godkendt

Sagsfremstilling

Serviceniveauet på hjælpemiddelområdet i Bornholms Regionskommune blev første gang godkendt i Social- og Sundhedsudvalget den 2. februar 2015.

Formålet med udarbejdelse af Serviceniveau for hjælpemidler mv. er at tilbyde borgere i Bornholms Regionskommune en ensartet sagsbehandling, således at der træffes ensartede afgørelser om ydelser til borgere med samme behov eller samme situation. Afdeling Hjælpemidler vurderer, at det ensartede serviceniveau på hjælpemiddelområdet har styrket sagsbehandlingen på området og giver borgere, pårørende, interesseorganisationer og politikere et overblik over de ydelser der tilbydes. Der foreligger intet lovkrav til kommunerne om udarbejdelse af kvalitetsstandard/serviceniveau på området, og det beskrevne serviceniveau er således vejledende, idet der altid foretages en individuel vurdering ved enhver ansøgning.

Afdeling Hjælpemidler har nu arbejdet med udgangspunkt i det godkendte serviceniveau i to år og der har vist sig behov for justeringer af dette. Dette skyldes bl.a. de erfaringer sagsbehandlere har opnået og nye principafgørelser på området.

Hele hjælpemiddelområdet er endnu en gang gennemgået og kommunens serviceniveau er vurderet dybdegående i forhold til lovgivningen for at fastlægge et niveau, der er så tæt på kerneopgaven som muligt.

Som udgangspunkt er der tale om finjusteringer for at tydeliggøre kriterier og begrundelser for berettigelse af hjælp i henhold til hjælpemiddellovgivningen. Men der er også foretaget følgende større justeringer:

- Opvaskemaskine udgår, idet Ankestyrelsen har besluttet at opvaskemaskine er sædvanligt indbo
- Apps og abonnement til apps på telefoner er tilføjet, idet Ankestyrelsen har besluttet at der kan ydes hjælp til dette, hvis der er tale om at afhjælpe en varigt nedsat kommunikations- evne.
- Robotstøvsuger udgår, idet Ankestyrelsen har besluttet at robotstøvsuger er sædvanligt indbo i lighed med traditionelle støvsugere
- Elevationsseng udgår. I situationer hvor en borger har en lidelse der nødvendiggør, at han/hun skal elevare hovedgærde og/eller benende, og hvor puder og separat eleverbart hovedgærde ikke kan benyttes, udlånes plejeseng med baggrund i genbrugsværdien.

Individuel befordring i henhold til lov om social service § 117 og vederlagsfri fysioterapi

Social- og Sundhedsudvalget godkendte på møde den 26. oktober 2015, at borgere tilbydes befordring til vederlagsfri fysioterapi indenfor serviceniveauet for Individuel befordring i henhold til lov om social service § 117, stk. 1. Baggrunden var, at kvalitetsstandarden for Individuel handicapkørsel HandyBAT på daværende tidspunkt ikke indeholdt denne mulighed.

Der foreligger nu et forslag til revision af kvalitetsstandarden for HandyBAT, der åbner op for, at HandiBAT fremover kan benyttes til kørsel til tandlæge, fysioterapi, kiropraktor, psykolog, fodterapeut og lignende - og dermed også potentielt for kørsel til vederlagsfri fysioterapi.

I nærværende forslag til revision af serviceniveauet for Individuel befordring i henhold til § 117 fastholdes tilbuddet om befordring til vederlagsfri fysioterapi, idet der er tale om længere varende forløb, der kan konflikte med det maksimale antal ture, der tilbydes i HandyBAT.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til høring i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Handicaprådet ser med stor tilfredshed på forslaget til serviceniveauet.

Punkt 3: Placering af nye plejeboliger

Bilag

Toftegårdens fremtid

Høringssvar vedrørende Toftegårdens fremtid

Åbent punkt

3 Placering af nye plejeboliger

82.06.04P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-04-2017	8	
Handicaprådet	24-04-2017	3	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budgettet for 2017 og overslagsår at opføre 60 nye plejeboliger til erstatning for Toftegården i Hasle. Processen for fastlæggelse af placeringen af de nye plejeboliger indledes med denne sag.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at kommunalbestyrelsen udsender konkret forslag til placering samt de alternativer, der har været i spil, i høring hos Ældrerådet og Handicaprådet samt i åben høring i perioden 28. april til 19. maj 2017

Social- og Sundhedsudvalget den 3. april 2017:

Indstilling anbefales, idet Brobækkegård anbefales som konkret forslag.

Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke, idet hun ønsker at sende begge placeringer i Hasle i høring som forslag.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i februar 2017 en tidsplan for byggeriet af 60 plejeboliger til erstatning for Toftegården i Hasle. For at sikre at byggeprocessen kan forløbe planmæssigt er det centralt at kommunalbestyrelsen træffer endelig beslutning om placering på mødet i juni 2017. På den baggrund indledes den politiske beslutningsproces allerede nu.

Forud for beslutningen i februar 2017 og i forbindelse med budgettet for 2017, er gået en lang periode med analyser og inddragelse af interessenter.

Kommunalbestyrelsen traf ikke beslutning om placeringen i forbindelse med budgettet, og derfor lægges denne beslutning i henhold til tidsplanen op til politisk beslutning nu.

De 8 placeringer, der var lagt op til i materialet, er som følger:

- Hasle – Siegaard
- Hasle – Brobækkegård
- Åkirkeby – Haregade

- Åkirkeby – Kanikkevangen
- Nexø – Ibskervej
- Nexø – Nørremøllecenteret
- Rønne Syd
- Rønne – Snorrebakken

For en nærmere beskrivelse af de nævnte placeringer henvises til bilaget Toftegårdens fremtid. Toftegårdens fremtid, der samler op på analyser og vurderinger, blev sendt i høring i sommeren 2016. Høringssvarene – blandt andet i forhold til placering – indgik i materialet til kommunalbestyrelsens budgettemadag d. 15. august 2016.

Høringssvarene, der ligeledes er vedhæftet som bilag, er forholdsvis enslydende idet de peger på Hasle som den bedste placering af de nye plejeboliger.

I forlængelse af høringssvarene har Center for Ejendomme og Drift samt Center for Teknik og Miljø vurderet de to placeringer i Hasle. Centrene anbefaler umiddelbart en placering ved Brobækkegård, da der både er fordelagtige tilkørselsforhold og gode udsigtsforhold.

Af planmæssige forhold kan bemærkes, at området skal lokalplanlægges førend det kan tages i anvendelse. Der er taget højde for lokalplansprocessen i den vedtagne tidsplan.

Området er ubebygget og udbygges efter en samlet plan for åben-lav eller tæt-lav boligbebyggelse med særlig hensyntagen til støj fra omfartsvejen.

Området er delvist privat og offentligt ejet.

Ny høring af placering

Høringsparterne Ældrerådet og Handicaprådet inviteres sammen med de der gav svar i den første høring, og forslaget sendes derudover i åben høring på regionskommunens hjemmeside umiddelbart efter kommunalbestyrelsesmødet 27. april 2017.

Høringsperioden vil løbe indtil 19. maj 2017, hvilket vil betyde at høringssvarene vil kunne indgå i udvalgsmøder og kommunalbestyrelsesmødet i juni 2017.

Økonomiske konsekvenser

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

18. april 2017:

Placeringen sendes først formelt i høring efter kommunalbestyrelsens møde den 27. april 2017 med en høringsperiode indtil 19. maj 2017. Da Handicaprådet ikke har nogen møder i den formelle høringsperiode foreslås det, at der på mødet den 24. april 2017 laves et udkast til høringssvar, som så endeligt godkendes/revideres placeringen formelt er sendt i høring.

Til høring i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Handicaprådet bakker op om social- og sundhedsudvalgets indstilling om Brobækkegård som placering for det nye plejecenter.

Punkt 4: Forslag til skolernes ferieplan for skoleåret 2018/2019

Åbent punkt

4 Forslag til skolernes ferieplan for skoleåret 2018/2019

17.02.03P15-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	07-03-2017	4	
Kommunalbestyrelsen	30-03-2017	6	
Handicaprådet	24-04-2017	4	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I henhold til styrelsesvedtægten for skolevæsenet træffer kommunalbestyrelsen beslutning om ferieplanen for skolevæsenet efter høring i skolebestyrelserne.

Kommunalbestyrelsen behandler forslaget til ferieplan i foråret forud for det kalenderår, hvori skoleåret starter 1. august.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller:

- at Børne- og Skoleudvalget anbefaler, at forslaget til ferieplan for skoleåret 2018-2019 sendes i høring i skolebestyrelser, Bornholms Fælles Elevråd og Handicaprådet samt til udtalelse i de private skoler i perioden 31.03. – 17.05.2017.
- at den i sagen beskrevne tidsplan for behandling af ferieplanen for skoleåret 2018-2019 anbefales til godkendelse i kommunalbestyrelsen.

Børne- og Skoleudvalget, den 7. marts 2017:

ad a) anbefales, idet den også sendes i høring hos Horesta, Idrættens Videns- og Kompetenceråd, Destination Bornholm, Dansk Byggeri, Dansk industri, Håndværkerrådet og LO Bornholm. Bente Johansen kan ikke medvirke, da hun ønsker vinterferien placeret i forlængelse af fastelavn.

ad b) anbefales godkendt

Kommunalbestyrelsen den 30. marts 2017:

Ad a) Godkendt, idet den dog ikke sendes i høring i Håndværkerrådet.

Liste B og liste O kan ikke medvirke, da de ønsker vinterferien placeret i forlængelse af fastelavn.

Ad b) Godkendt.

Sagsfremstilling

I forbindelse med folkeskolereformen i 2013 blev der indsat en § 14 a i folkeskoleloven, der fastlægger, at elevernes sommerferie begynder den sidste lørdag i juni og at kommunalbestyrelsen på et møde (dvs. ikke kan delegeres) træffer beslutning om elevernes første skoledag efter skoleårets begyndelse. Øvrige elevfridage fastlægges lokalt i kommunerne.

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at der i et skoleår skal være 200 skoledage.

Ferieplanen, der fastlægger placeringen af de 200 skoledage, udarbejdes med henblik på at samle elevfridagene mest hensigtsmæssigt for elever og forældre.

Den første skoledag er derfor traditionelt blevet placeret mest hensigtsmæssigt i forhold til den resterende del af ferieplanen. Derfor varierer længden af elevernes sommerferie hen over skoleårene, typisk vil elevernes sommerferie have en varighed i intervallet 6-7 uger.

I skoleåret 2018-2019 begynder elevernes sommerferie lørdag den 29. juni 2019, således at fredag den 28. juni 2019 bliver sidste skoledag.

Bornholms Regionskommune har i en treårig forsøgsperiode i skoleårene 2015-2016, 2016-2017 og 2017-2018 placeret skolernes vinterferie i uge 7. Der har tidligere været tradition for, at den bornholmske vinterferie blev placeret i ugen efter fastelavnssøndag.

Nedenstående forslag til ferieplan for skoleåret 2018-2019 er udarbejdet på baggrund af ovenstående forudsætninger og vinterferien er i forslaget placeret i uge 7, 2019.

Forslag til ferieplan for skoleåret 2018-2019:

Sommerferie	lørdag den 30.06.2018	tirsdag den 14.08.2018
Efterårsferie	lørdag den 13.10.2018	søndag den 21.10.2018
Juleferie	lørdag den 22.12.2018	tirsdag den 01.01.2019
Vinterferie	lørdag den 09.02.2019	søndag den 17.02.2019
Påskeferie	lørdag den 13.04.2019	mandag den 22.04.2019
St. Bededag	fredag den 17.05.2019	søndag den 19.05.2019
Kr. Himmelfart	torsdag den 30.05.2019	søndag den 02.06.2019
Grundlovsdag	onsdag den 05.06.2019	
Pinseferie	lørdag den 08.06.2019	mandag den 10.06.2019
Sommerferie	lørdag den 29.06.2019	

De nævnte dage er inklusive.

Der foreslås følgende tidsplan for behandling af forslaget til ferieplan for skoleåret 2018-2019:

07.03.2017	Behandling af forslag til ferieplan skoleåret 2018-2019	Børne- og Skoleudvalget
30.03.2017	Behandling af forslag til ferieplan skoleåret 2018-2019	Kommunalbestyrelsen
31.03 – 17.05.2017	Forslag til ferieplan for skoleåret 2018-2019	Skolebestyrelser,

	i høring i skolebestyrelser, Bornholms Fælles Elevråd og Handicaprådet og til udtalelse i de private skoler.	Bornholms Fælles Elevråd, Handicaprådet, De private skoler
06.06.2017	Behandling af forslag til ferieplan skoleåret 2018-2019 efter høring	Børne- og Skoleudvalget
29.06.2017	Behandling og godkendelse af forslag til ferieplan skoleåret 2018-2019 efter høring	Kommunalbestyrelsen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til høring i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Handicaprådet er delt mellem at indstille uge syv eller Fastelavnsmandag;

For Fastelavnsmandag:

Ole Erling Lærke

Wanda Brændeholm

Lis Schou

Betina Haagensen

Karin Lerche Jaqué

For uge syv:

Bente Helms

Bjarne Hartung Kirkegaard

Michael Brandt-Bernbom

Natasja Sander Mortensen

Vibeke Juel Blem

Punkt 5: Placering af nyt børnehus på Nordlandet og anvendelse af erfaringer fra tidligere institutionsbyggeri

Bilag

Planmæssig vurdering af to placeringer af børnehus i Allinge

Åbent punkt

5 Placering af nyt børnehus på Nordlandet og anvendelse af erfaringer fra tidligere institutionsbyggeri

82.06.04P20-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Børne- og Skoleudvalget	04-04-2017	2	
Handicaprådet	24-04-2017	5	

Hvem beslutter

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal sende et forslag om placeringen af et nyt børnehus på Nordlandet i høring. Derudover sendes også i høring, i hvilket omfang erfaringerne fra tidligere institutionsbyggerier skal indgå i processen.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at placeringen af det nye Børnehus og hvorvidt der skal ske genanvendelsen af dele af materialet fra byggeriet af Nexø Børnehus sendes i høring hos Dagtilbudsbestyrelsen, Handicaprådet samt i åben høring i perioden 28. april – 19. maj 2017
- at placeringen anbefales at være Pileløkken i Allinge
- at der arbejdes videre med en model, hvor dele af materialet fra byggeriet af Nexø Børnehus genanvendes

Teknik- og Miljøudvalget, den 3. april 2017:

Indstillingen anbefales.

Børne- og Skoleudvalget, den 4. april 2017:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte d. 23. februar 2017 tidsplan for byggeri af et nyt børnehus på Nordlandet. Af tidsplanen fremgår det, at placeringen af børnehuset sættes på den politiske dagsorden allerede i april, på møderne i Teknik- og Miljøudvalget samt Børne- og Skoleudvalget med henblik på udsendelse i høring. Dette betyder, at kommunalbestyrelsen kan træffe endelig beslutning om placering på mødet i juni 2017, og dermed sikre at tidsplanen for byggeriet overholdes.

Efter kommunalbestyrelsens beslutning om tidsplanen, har administrationen undersøgt mulighederne for at optimere og effektivisere byggeprocessen yderligere. Her har det vist sig, at der er mulighed for at udnytte erfaringer fra tidligere institutionsbyggerier. Dette kan betyde en konkret besparelse samtidig med at det vil kræve færre ressourcer internt i administrationen. Selvom der vil være visse frihedsgrader ved at vælge en løsning på baggrund af tidligere byggerier, vil det dog indskrænke muligheden for at tilpasse arkitektur og funktioner i forhold til en nyttegnet institution.

Placering af nyt børnehus

Umiddelbart er der lagt op til to mulige placeringer af et nyt børnehus i Allinge, som er beskrevet nærmere i bilaget (Planmæssig vurdering af to placeringer af børnehus i Allinge): En placering på Stadionvej 6D (den bageste boldbane ved Nordlandshallen) eller en placering på Pileløkken.

Placeringen på boldbanen vil betyde yderligere omkostninger idet der skal anlægges veje og stier, men til gengæld vil der ikke skulle udarbejdes lokalplan, hvilket betyder, at byggeprocessen som helhed vil kunne forkortes.

Placeringen ved Pileløkken, holder som udgangspunkt det afsatte budget, men vil kræve, at der udarbejdes en lokalplan for området som beskrevet i tidsplanen, der blev vedtaget i februar 2017.

For begge områder gælder det, at de anvendes under Folkemødet, og at Folkemødet derfor skal finde nye områder til parkering (Pileløkken) eller Ungdomscamp (Stadionvej).

Regionskommunen afholdt borgermøde om bl.a. placering af det nye børnehus, og de umiddelbare tilkendegivelser blandt de fremmøde pegede på en placering ved Pileløkken. Derimod var der ikke stemning for at placere et nyt børnehus på Stadionvej 6D.

Ndr. Borrelyngsvej

Enkelte borgere spurgte til den kommunale grund ved Ndr. Borrelyngsvej (matr. nr. 276). Grunden er dog meget skrånende, hvilket vil betyde ekstra omkostninger til planering inden et byggeri vil kunne gå i gang. Ejendomme og Drift har i forlængelse af borgermødet undersøgt matrikel 276 nærmere: Byggegrunden ligger umiddelbart i udkanten af Allinge, på Nordre Borrelyngsvej. Grundarealet udgør 12.684 m² og er topografisk kraftigt faldende fra vest mod øst. Højdekurver viser et fald på 10 meter i hele grundens udstrækning.

Ejendomme og Drift anslår, at der skal bortgraves ca. 3.000 m³ jord for at planere et areal, der kan rumme et nyt Børnehus på 1.200 m². Der anslås en samlet udgift for afgravning og bortkørsel af jord til kr. 530.000 inkl. deponiafgifter. Skal jorden anvendes på byggegrunden uden bortkørsel, anslås afgravningen og udlægning af jord på grund, til kr. 200.000.

Der skal etableres forlængelse af fortov på Nordre Borrelyngsvej, udformet med kantstenssætning og asfalteret fortov i en bredde på 1,5 m og afvanding med nedløbsbrønde. Derudover skal der anlægges overkørsel til arealet. Adgangsgivende anlægsarbejder anslås til kr. 150.000.

Etablering af cykelsti på privat fællesvej (Nygårdsvej) inkl. asfaltering anslås til kr. 120.000. Der skal etableres belysningsanlæg på cykelsti som lav stander eller parkarmatur som anslås til kr. 90.000.

Alt efter hvor huset placeres, vil der blive krav om handicaptilgængelighed på den meget skrånende grund.

I alt anslås meromkostningerne således til mellem 690.000 - 890.000 kr.

Høring af placering

Udover borgermødet, hvor forældre, ansatte og andre interesserede kunne give deres mening til kende, er det ønskeligt, at de samme grupper inviteres til at kommentere på det politiske forslag til placering.

Derfor vil det politiske forslag til placering kunne sendes i høring umiddelbart efter behandlingen i kommunalbestyrelsen 27. april 2017.

Høringsperioden vil løbe indtil 19. maj, hvilket vil betyde at høringssvarene vil kunne indgå i udvalgmøder og kommunalbestyrelsesmødet i juni 2017.

Inspiration fra andre børnehuse

I den vedtagne tidsplan er der taget udgangspunkt i at børnehuset skal udformes "fra bunden". Efter henvendelse fra Steenbergs Tegnestue, der var arkitekter på børnehuset i Nexø, har administrationen arbejdet med alternativer til den del af tidsplanen, der handler om børnehusets udformning.

Alternativet til en hel proces for børnehusets udformning, er at genanvende tegningerne til børnehuset i Nexø. Børnehuset i Nexø anses af forældre, personale og regionskommunens egne arkitekter for at være et velfungerende hus, der imødekommer de krav, der er til en moderne institution.

Børnehuset i Nexø er normeret til i alt 36 vuggestuebørn og 36 børnehavebørn. Det forudsættes at Børnehuset i Allinge skal være større, hvorfor beregningsforudsætningen er en bygningsgrundplan på ca. 1.200 m².

Anlægssummen i Nexø Børnehus var 18,2 mio. kr. Deraf anvendtes 85 % til håndværkerudgifter, hvoraf 9,5 % udgjorde rådgiverhonorar i alt 1,5 mio. kr. Satsen på 9,5 procent rådgiverhonorar er fundet ved konkurrenceudsættelse af opgaven.

Anlægssummen i Allinge Børnehus er 22,3 mio. kr., og med udgangspunkt i ovenstående sats for rådgiverhonorar, vil det i Allinge svare til 1,8 mio. kr. Genanvendelseshonorar for projektet ved være 25 % af rådgiverhonoraret, altså kr. 450.000,-

Genanvendelseshonorar på kr. 450.000,- dækker udarbejdelse til og med hovedprojekt. Hovedprojektleverancen udgør 50 % af rådgiverens ydelser.

Derfra skal projektet udbydes, afholdes licitation, udarbejdes kontrakter, byggestyring, byggeregnskab, aflevering og mangelfhjælpning samt 1-års eftersyn. Denne del af rådgiverens ydelse udgør ligeledes 50 % af den samlede rådgiversum på 1,8 mio. kr. og vil derfor udgøre kr. 900.000,-.

Samlet pris for genanvendelse og opfølgende rådgivning og byggestyring udgør således kr. 1.350.000.

Derudover tilbyder rådgiver at udføre forandringer og lettere omprojektering af eksisterende projekt for kr. 100.000.

I denne pris ligger projektering af ikke væsentlige forandringer, betinget af bygherre/bruger- og personaleønsker som fx rumforandring og arealforøgelse. Rådgiver er villig til at tilbyde en

fastprisaftale, og derudover trække på genanvendelseshonoraret for at få projekteret en defineret forandring af det oprindelige projekt.

Prisniveauet på kr. 100.000,- er fundet ved at tilbyde en reduceret rådgivertimepris på 650 kr./time, og en forventet omprojekteringsperiode på ca. 1 måned.

Set i forhold til det oprindelige anlægsbudget vil man samlet set kunne spare rådgiverhonorarer på 350.000 kr. Sammenlignet med processen for Nexø Børnehus vil der endvidere kunne spares 500.000 kr. på en bygherrerådgiver.

I alt kan forventes en samlet besparelse på 850.000 kr.

Åbent hus

På borgermødet blev det i forlængelse af fremlæggelsen om Nexø Børnehus efterspurgt at få lov at se bygningerne i Nexø. Efterfølgende er der arrangeret åbent hus i både Nexø Børnehus og Trilobitten (Åkirkeby) for forældre og andre interesserede.

Der er åbent hus 20. april 2017 – nærmere information udsendes til forældrene samt andre interesserede via regionskommunens øvrige kommunikationskanaler.

Økonomiske konsekvenser

Besparsen i forhold til anlægsbudgettet, hvis man indgår aftale med rådgiver om genanvendelse af materialet fra Nexø børnehus, beløber sig til 850 t. kr.

På borgermødet i Allinge blev de fremmødte stillet i udsigt, at der var mulighed for at geninvestere de sparede midler i ekstra rum eller andre ændringer. I givet fald vil der ikke ske ændringer til den samlede anlægssum.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

18. april 2017:

Placeringen sendes først formelt i høring efter kommunalbestyrelsens møde den 27. april 2017 med en høringsperiode indtil 19. maj 2017. Da Handicaprådet ikke har nogen møder i den formelle høringsperiode foreslås det, at der på mødet den 24. april 2017 laves et udkast til høringssvar, som så endeligt godkendes/revideres placeringen formelt er sendt i høring.

Til høring i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Handicaprådet anbefaler Servicedirektørens indstilling b og c.

Punkt 6: Udpegning af medlem til byggeudvalg

Åbent punkt

6 Udpegning af medlem til byggeudvalg

27.42.00G01-0052

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	24-04-2017	6	

Hvem beslutter

Handicaprådet

Resumé

Bornholms Regionskommune har ansøgt Sundheds- og Ældreministeriets pulje målrettet renovering, etablering eller genetablering af lokale køkkener på plejecentre. Der er samlet søgt kr. 27.012.657 til køkkenerne på plejecentrene Nørremøllecentret, Aabo og afdeling P11 på Lunden.

Rådet skal udpege et medlem til at deltage i det kommende byggeudvalg.

Til beslutning i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:
Handicaprådet indstiller Bente Helms

Punkt 7: Tilsyn 2017 Sandemandsgården

Bilag

Tilsynsrapport Sandemandsgården 2017

Åbent punkt

7 Tilsyn 2017 Sandemandsgården

27.12.16K09-0178

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	24-04-2017	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget til efterretning

Erhvervs- og Beskæftigelsesudvalget til efterretning

Resumé

Jf. lov om retssikkerhed og administration § 16 har Kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i Retssikkerhedsloven suppleres af Servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Tilsynet tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har aflagt anmeldt tilsynsbesøg på dagtilbuddet Sandemandsgården den 17. marts 2017. Der er foretaget en fysisk gennemgang af tilbuddene, samt gennemført interview med brugerrepræsentanter, personale samt leder. Tilsynet har berørt nedenstående hovedtemaer, og der er efterfølgende udarbejdet en rapport. Tilbuddet er funderet i Servicelovens § 104.

Hovedtemaerne i tilsynet:

- Tilbuddets fysiske standard
- Samarbejde/kommunikation
- Tilbuddets ydelser og deres udførelse
- Administration, egenbetaling m.m.
- Magtanvendelser/omsorgspligt
- Tilbuddets personalepolitik m.m.
- Tilbuddets personaleplanlægning
- Værdigrundlag, servicedeklaration, udvikling
- Øvrige, herunder administration af evt. medicin

Samlet indtryk af tilbuddet:

Det er Tilsynets samlede indtryk, at Sandemandsgården har fundet sin rolle i Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse. Der er et stort engagement i forhold til at finde samarbejdsparter i det private erhvervsliv, så brugerne kan få en arbejdsidentitet.

Tilsynet finder, at brugerne af Sandemandsgården har et godt tilbud, hvor deres evner og ønsker bliver tilgodeset.

Tilsynet finder således:

- at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet
- hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig forsvarlig måde.

Der gives ingen anbefalinger i dette tilsyn.

Rapporten fremsendes til Bornholms Ælderåd og til Handicaprådet til orientering og med mulighed for at sende eventuelle kommentarer eller ønsker til opfølgning inden udvalgenes behandling af sagen.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Handicaprådet ser med stor tilfredshed på tilsynet og sender stor ros til Sandemandsgården som projekt og det arbejde der udføres.

Punkt 8: Kvalitetsstandard - individuel handicapkørsel for svært bevægelseshæmmede

Bilag

Udkast - Kvalitetsstandard 2017

Åbent punkt

8 Kvalitetsstandard - individuel handicapkørsel for svært bevægelseshæmmede

13.05.18P23-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	03-04-2017	7	
Handicaprådet	24-04-2017	8	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Trafiksekskaber, her BAT, skal etablere individuel handicapkørsel for borgere over 18 år. Hidtil har ordningen kun kunnet bruges til kørsel til fritidsaktiviteter. Transport- og Bygningsministeriet har ændret sin tolkning af lovgivningen, således at ordningen også skal kunne anvendes til kørsel, som ikke dækkes af anden lovgivning. Kvalitetsstandarden er således administrativt rettet til, og Social- og Sundhedsudvalget orienteres herom.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- kvalitetsstandarden tages til efterretning, og sendes til orientering i Handicapråd og Ældreråd.

Social- og Sundhedsudvalget den 3. april 2017:

Taget til efterretning og sender den til orientering i Handicaprådet og Bornholms Ældreråd

Sagsfremstilling

Kommunens individuelle handicapkørsel, HandyBat, er en transportordning for personer, der som følge af deres bevægelseshandicap har behov for hjælpemidler og som følge deraf ikke kan benytte den almindelige offentlige transport, selvom transportmidlet er handicapvenligt indrettet. Center for Ældre, Myndighed og Tilsyn, visiterer til ordningen. BAT's kørselskontor administrerer ordningen.

Ordningen gælder for borgere over 18 år, som har fast bopæl på Bornholm, som

- er svært bevægelseshæmmede og anvender ganghjulpe midler f.eks. kørestol, rollator eller gangbuk, som er bevilget af kommunen
- har et varigt handicap
- er ude af stand til at benytte offentlige transportmidler.

HandyBat ordningen har hidtil kun kunne bruges til fritidskørsel, og ikke kørsel til f.eks. tandlæge, fodterapeut, psykolog m.m. Dette har givet borgerne væsentlige udfordringer, idet de ofte støder på kørselsbehov, som de ikke kan få dækket.

Transport- og Bygningsministeriet har på et møde med trafikskaberne oplyst, at den individuelle handicapkørsel skal ses som et supplement til øvrige kørselsordninger, og således kan anvendes til formål, der ikke er dækket af andre ordninger. Det betyder, at brugerne af HandyBat fremover kan bestille kørsel til behandlinger hos f.eks. tandlæge, kiropraktor, psykolog, optiker m.m. Der kan også bestilles kørsel til fysioterapi, dog således, at kørsel til vederlagsfri fysioterapi stadig skal bevilges efter servicelovens regler om individuel befordring, § 117, idet der her er tale om et længerevarende træningsforløb, og HandyBat kun giver ret til 104 ture om året.

De berørte borgere orienteres ved brev.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Orientering modtaget, men handicaprådet ser gerne at kvalitetsstandarden fremtidigt udvides til at omfatte kørsel til og fra al genoptræning.

Punkt 9: National demenshandleplan 2025

Bilag

National demenshandleplan 2025

Mål og indsatser i Den National Demenshandlingsplan 2025 - konsekvenser for BRK

Åbent punkt

9 National demenshandleplan 2025

27.00.00P22-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	06-03-2017	2	
Handicaprådet	24-04-2017	9	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Den "Nationale Demenshandlingsplan 2025 - Et trygt og værdigt liv med demens" blev godkendt i januar 2017. Der gives en orientering om planen med særligt fokus på konsekvenser i forhold til Bornholms Regionskommune.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at

- Orienteringen tages til efterretning og sendes til orientering i Handicaprådet og Bornholms Ældreråd

Social- og Sundhedsudvalget den 6. marts 2017:

Taget til efterretning. Sendes til orientering i Handicaprådet og Bornholms Ældreråd.

Sagsfremstilling

Den "Nationale Demenshandlingsplan 2025 - Et trygt og værdigt liv med demens" blev godkendt i januar 2017.

Den nationale handleplan bygger på værdier der i høj grad også er at genfinde i Bornholms Regionskommunes Ældrepleje:

- Værdighed
- Tryghed
- Indflydelse på eget liv
- Respekt for forskellighed og det levede liv
- En individuel, helhedsorienteret tilgang i behandling, pleje og omsorg med udgangspunkt i mennesket bag sygdommen
- Meningsfulde aktiviteter og gode oplevelser i hverdagen.

Handleplanen indeholder tre overordnede mål for den danske demensindsats frem mod 2025.

De 3 overordnede mål for handleplanen er, at

- Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner
- Flere mennesker med demens skal udredes, og 80 pct. skal have en specifik diagnose
- En forbedret pleje- og behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens med 50 pct. frem mod år 2025

For at nå målene er der fokus på:

1. Tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling
2. Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering
3. Støtte og rådgivning til pårørende til mennesker med demens
4. Demensvenlige samfund og boliger
5. Øget videns – og kompetenceniveau

Der er udpeget 23 konkrete initiativer fordelt på de 5 fokusområder.

De konkrete indsatser i Demenshandlingsplanen retter sig mod indsatser i både statslige styrelser, regioner, almen praksis og kommunerne. De kommunale indsatser i handleplanen er i god tråd med de drøftelser og initiativer, der er og har været i BRK forud for vedtagelse af handleplanen.

Handleplanen har bl.a. fokus på

- Nedbringelse af forbruget af antipsykotika blandt mennesker med demens. Et område, hvor BRK allerede har igangsat initiativer målrettet nedbringelse af forbrug af antipsykotisk medicin.
- Flere og bedre tilbud om fysisk træning og aktivitet. Et område, hvor BRK ikke aktuelt har tilbud med fokus på høj fysisk intensitet målrettet borgere med demens.
- Flere og bedre meningsfulde dag- og aflastningstilbud samt støtte til yngre med demens. Et område, hvor BRK har velfungerende tilbud i dagtimer på alle hverdage samt aflastningspladser og rotationspladser som døgnpladser. BRK har dog ikke tilbud om aflastning aften/weekend og mangler mere fleksibilitet i aflastningspladserne.
- Praksisnært kompetenceløft i kommuner og regioner. Et område, hvor BRK allerede gennem de seneste år har sat fokus på kompetenceudvikling på demensområdet bl.a. via Ældrepuljen.

Økonomiske konsekvenser

Der er afsættet i alt 470 mio. kr. i perioden 2016 til 2019 til udmøntning af de konkrete initiativer. I forhold til kommunerne er der primært tale om mulighed for midler via puljeansøgninger. Center Ældre og Center Sundhed vil vurdere mulighed for ansøgning om midler fra puljerne til udvikling af tilbud i BRK, når puljerne slås op. Der afsættes endvidere 32 mio. kr. via bloktilskuddet til udvikling af flere og bedre tilbud om fysisk træning og aktivitet i kommunerne. BRK's andel udgør ca. 214.000 kr. i perioden 2017-2019.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:
Orientering modtaget.

Punkt 10: Kvalitetsstandard for genoptræning og vedligeholdende træning

Bilag

Revideret kvalitetsstandard for genoptræning og vedligeholdende træning, 2017

Åbent punkt

10 Kvalitetsstandard for genoptræning og vedligeholdende træning

27.36.16P23-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	06-03-2017	8	
Handicaprådet	24-04-2017	10	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Revidering af Kvalitetsstandarden for Genoptræning og vedligeholdende træning efter Lov om Social Service og for Genoptræning efter Sundhedsloven. Standarden er senest godkendt i Socialudvalget den 4. april 2013. De foreslåede ændringer er alene af sproglig og layoutmæssig karakter.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget

- at ændringerne i kvalitetsstandarden tages til efterretning, og sendes til Ældrerådet og Handicaprådet til orientering.

Social- og Sundhedsudvalget den 6. marts 2017:

Taget til efterretning. Sendes til Handicapråd og Bornholms Ældreråd til orientering.

Sagsfremstilling

Kvalitetsstandarden er en serviceinformation til borgerne om den kommunale genoptræning og vedligeholdelsestræning efter lovens § 86, samt en beskrivelse af det serviceniveau Kommunalbestyrelsen har fastsat. Formålet med standarden er at beskrive de visiterede indsatser borgeren kan forvente at modtage, at sikre ensartede afgørelser om indsatser til borgere med samme behov, og at synliggøre og sikre sammenhæng mellem det politisk fastlagte serviceniveau og den indsats, der leveres.

Der er ikke lovkrav om en kvalitetsstandard for genoptræning efter Sundhedslovens § 140, men blandt andet for at sikre, at borgerne kender kommunens tilbud herom, indgår almen genoptræning efter Sundhedsloven, som en del af standarden for træningsområdet.

Standarden er alene vejledende, idet der altid foretages en individuel vurdering.

De foreslåede ændringer er alene af sproglig og layoutmæssig karakter.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:
Orientering modtaget.

Punkt 11: Redegørelse for anvendelse af midler fra værdighedspuljen i 2016

Bilag

Redegørelse for anvendelse af midler fra Værdighedspuljen i 2016

Åbent punkt

11 Redegørelse for anvendelse af midler fra værdigheds- puljen i 2016

27.00.00Ø34-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	06-03-2017	10	
Handicaprådet	24-04-2017	11	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Der gives en status på anvendelse af midlerne fra værdighedspuljen i 2016.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at

- Orienteringen tages til efterretning og sendes til orientering til Bornholms Ældreråd og Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget den 6. marts 2017:

Taget til efterretning. Sendes til Handicapråd og Bornholms Ældreråd til orientering.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2016 besluttede partierne bag finanslovsaftalen at styrke kommunernes arbejde med en mere værdig ældrepleje gennem indførelse af en værdighedspolitik i kommunerne og tilførsel af midler til ældreområdet.

Bornholms Regionskommunes andel af værdighedspuljen udgjorde i 2016 10,2 mio. kr. og Kommunalbestyrelse godkendte på møde den 30. juni 2016 forslag til udmøntning af midler i 2016.

I nedenstående tabel ses en kort status på implementering af indsatsen i 2016, i det er henvises til vedlagte redegørelse for nærmere oplysninger om anvendelse af midler i 2016.

Flertallet af indsætterne i 2016 er implementeret som planlagt og en række af indsætterne er i henhold til udmøntning af puljen i 2017 videreført.

Det fremgår af tabellen, at der er udmøntet 6,5 mio. kr. og der er således et mindreforbrug på 3,7 mio. kr. Mindreforbruget vedrører primært indsatsen Omlægninger til "Den rehabiliterende organisation", der på grund af sen opstart ikke er fuldt ud implementeret i 2016 og som følge heraf planlægges videreført i 2017.

Der er mulighed for overførsel af uforbrugte midler til 2017 og ministeriet vil blive ansøgt om overførsel af mindreforbruget på 3,7 mio. kr. til 2017.

Status på implementering af indsatser under værdighedspuljen i 2016

Indsats	Budget 2016	Regnskab 2016	Mer/mindreforbrug 2016	Status på implementering af indsatsen i 2016
Tværfaglige rehabiliteringsmøder i Hjemmeplejen	1.325.802	1.227.796	98.006	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017. Mindreforbruget i 2016 overføres til 2017 til finansiering af løn og ferieafregning af DTR-mødeledere i 2017.
Tværfaglige rehabiliteringsmøder på Plejecentre	206.700	206.700	0	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017.
Introduktionssamtaler til nye borgere i hjemmeplejen	152.176	181.677	-29.501	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017. Merforbruget i 2016 overføres til 2017.
Borgerambassadør	131.250	0	131.250	Der er ansat en borgerambassadør der tiltræder 1. januar 2017. Oprindeligt planlagt til opstart 4. kvartal 2016. Mindreforbruget i 2016 overføres til 2017. Der er ikke taget endelig stilling til anvendelse af mindreforbruget i 2017.
Sønderbo - mere personale til en rehabiliterende indsats	138.827	138.827	0	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017.
Sønderbo - mere tid til omsorg til terminale borgere	69.413	69.413	0	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017.
Sønderbo - kost og rehabilitering	87.500	87.500	0	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017.
Mere omsorgstid i forbindelse med dødsfald på Plejecentre	175.000	175.000	0	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017.
Dialogtid mellem borger og personale i hjemmeplejen (Borgere, der får personlig pleje)	179.775	0	179.775	Implementering udskudt til primo 2017. Mindreforbruget i 2016 overføres til at understøtte indsatsen i 2017.
Mere omsorgstid/dialogtid i mødet mellem beboer/personalet på plejecentre	33.231	33.231	0	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017.
Mere tid til beboere på plejecentre, der har brug for hjælp med spisning	131.495	131.495	0	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017.
Kørsel til aflastning og midlertidig ophold	106.020	31.640	74.380	Implementeret som planlagt og videreføres i 2017. Mindreforbruget overføres til 2017, hvor der vil ske en stillingstagen til evt. omplacering af budgettet til andre indsatser.
Minibusser til Plejecentre	990.000	839.929	150.071	Implementeret som planlagt. Mindreforbruget i 2016 overføres til 2017 og skal bruges til første års forsikring og det resterende beløb ska indgå som supplement til kommunalbestyrelsens bevilling i budget 2017 på 300.000 kr. til indkøb af en tredje bus til Plejecenter Nylars.
Bedre rammer Sønderbo	401.811	36.510	365.301	I 2016 er der afholdt udgifter til indkøb af 2 fristevogne jf. indsats 7, mens langt det meste inventar først leveres primo 2017. Mindreforbruget overføres til 2017 til finansiering af bestilt inventar.

Omlægninger til "Den rehabiliterende organisation"	6.000.000	3.311.581	2.688.416	Implementeringen af "Den Rehabiliterende Organisation" er gennemgribende for hele ældre- og sundhedsområdet og udfordrer den daglige opgaveløsning og stiller store krav til medarbejders og lederes evne til omstilling. Kommunalbestyrelsen bevilgede på den baggrund et engangsbeløb i 2016 til udvikling af nye værktøjer og projektstøtte samt til flere personaleressourcer så medarbejdere får bedre tid til oparbejdelse af kompetencer samtidig med at de daglige opgaver varetages tilfredsstillende. Alle planlagte indsatser er igangsat i 2016, men vil som følge af sen opstart blive videreført i 2017.
Udarbejdelse af værdighedspolitik m.v.	71.000	71.000	0	Udmøntet som planlagt.
I alt	10.200.000	6.542.299	3.657.698	

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:
Orientering modtaget.

Punkt 12: Trafiksikkerhedsplan for Bornholm 2018-2025

Åbent punkt

12 Trafiksikkerhedsplan for Bornholm 2018-2025

05.13.00P15-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	13-03-2017	14	
Handicaprådet	24-04-2017	12	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget orienteres

Resumé

Bornholms Regionskommune udarbejdede i 2008 en trafiksikkerhedsplan for hele Bornholm. Kommunen har siden udført tiltag til forbedring af trafiksikkerheden ud fra denne plan. Da planen er ved at være 9 år gammel, er grundlaget for planen ved at være forældet, og det vil være hensigtsmæssig at udarbejde en ny trafiksikkerhedsplan, baseret på de nuværende forhold.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

Teknik- og Miljøudvalget den 13. marts 2017:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Trafiksikkerhedsplanen vil som udgangspunkt give et overblik over de lokaliteter, hvor der efter en nøjere politisk prioritering, vil være nødvendigt at sætte ind rent trafiksikkerhedsmæssigt.

Det vil efterfølgende være muligt at opstille en prioriteret liste over de ønskede tiltag på trafiksikkerhedsområdet, som bl.a. kan bruges i forbindelse med den årlige prioritering af anlægsmidlerne, men også i forbindelse med de fremtidige driftsarbejde.

Trafiksikkerhedsplanen vil tage udgangspunkt i en analyse af de politiregistrerede trafikuheld, og vil blive suppleret med to tryghedsanalyser – én for skoleelever og én for borgerne. Tryghedsanalyserne vil tage udgangspunkt i to parallelle net-baserede undersøgelser, hvor skoleeleverne vil blive spurgt om hvordan de kommer til og fra skolen, og om der er steder på skolevejen, der føles utrygge. Undersøgelsen vil blive udført i samarbejde med de kommunale og private skoler på Bornholm.

Borgerne vil tilsvarende blive bedt om at tilkendegive, hvor de specielt føler sig utrygge i trafikken, og om de har forslag til forbedringer på vej- og stinettet.

Når analysearbejdet er færdigt, vil Center for Teknik og Miljø udarbejde et forslag til Trafiksikkerhedsplan for Bornholm 2018-25, herunder forslag til udpegning af to til fire indsatsområder (f.eks. skoleveje, tryghed, uheldsreduktion, ældre, sprituheld mv.). Forslaget vil blive forelagt Teknik- og Miljøudvalget til godkendelse, og foreslås efterfølgende udsendt i høring blandt borgerne, foreninger - herunder Bornholms Cyklistforbund, politiet og Vejdirektoratet.

Når høringen er tilendebragt, vil høringssvarene blive kommenteret af Center for Teknik- og Miljø, og der vil blive udarbejdet forslag til eventuelle ændringer af planen, samt et forslag til endelig prioritering af de tiltag, der skal udføres jf. planen. Høringssvarene, Center for Teknik og Miljø's kommentarer, samt forslag til den endelige trafiksikkerhedsplan, vil blive forlagt Teknik- og Miljøudvalget, og efterfølgende Kommunalbestyrelsen til endelig politisk godkendelse ultimo 2017.

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen besluttede den 28. april 2016, i forbindelse med behandlingen af Budgetoverførsler til 2016 – Drift, at overføre midler til bl.a. planlægningsopgaver, der løber over en årrække, f.eks. en trafiksikkerhedsplan, til Center for Teknik og Miljø.

Chefen for Teknik og Miljø har efterfølgende igangsat arbejdet med en trafiksikkerhedsplan i 2016, og udgifterne anslås at være i størrelsesordenen af 400.000 kr.

Arbejdet med trafiksikkerhedsplanen er igangsat ultimo 2016, men vil først være endelig udarbejdet i 2017. De ikke forbrugte midler i 2016, vil derfor blive søgt overført til 2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:
Orientering modtaget.

Punkt 13: Anlægsbevilling til signalændringer af krydset Haslevej-Nordre Ringvej i Rønne

Bilag

Skitse over signalanlæg

Åbent punkt

13 Anlægsbevilling til signalændringer i T-krydset Haslevej / Nordre Ringvej i Rønne

05.13.00S00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	13-03-2017	20	
Handicaprådet	24-04-2017	13	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Lyskrydset på Haslevej / Nordre Ringvej i Rønne er i dag anlagt uden særskilt signal for cyklende, hvorfor der har været en del henvendelser fra utrygge cyklister. Utrygheden er specielt rettet mod de venstresvingende cyklister som kommer fra nord på Haslevej og som skal svinge mod Nordre Ringvej.

Der har samtidig været dialog med Dansk Blindesamfund om at øge trafikikkerheden for svagtseende fodgængere.

Center for Teknik og Miljø har derfor udarbejdet et forslag til, hvordan lyskrydset kan ændres, således at venstresvingende cyklister som kommer nord fra på Haslevej mod Rønne by, får selvstændigt signalanlæg inkl. tryk til venstresving mod Nordre Ringvej, og der etableres akustiske signaler for at øge trafikikkerheden for svagtseende.

Der søges på den baggrund om en anlægsbevilling til ændring af det eksisterende lyskryds i 2017.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 350.000 kr. til ombygning af lyskrydset i 2017

b) at udgiften på 350.000 kr. finansieres med 230.177 kr. fra den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg og med 119.823 kr. fra Center for Ejendomme og Drifts forventede overførte driftsoverskud fra 2016 under bevilling 53 veje, parker og anlæg

c) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalget den 13. marts 2017:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune er ansvarlig for drift og vedligeholdelse af de kommunale signalanlæg herunder lyskrydset på Haslevej / Nordre Ringvej i Rønne.

Siden lyskrydset Haslevej / Nordre Ringvej blev etableret i foråret 2015, har der været en del cyklister, som føler sig utrygge i dette kryds. Specielt ved venstre sving fra nord på Haslevej mod Nordre Ringvej. Samtidig har den nærliggende grundejerforening rettet henvendelse til kommunen med ønske om, at krydset på den baggrund bør ændres.

Bornholms Regionskommune har desuden været i dialog med Dansk Blindesamfund om krydsets indretning for svagtseende.

Efter en gennemgang af krydset sammenholdt med de observationer, som er gjort på stedet, anbefales det, at denne udfordring løses ved, at der etableres et selvstændigt signal for venstresvingende cyklister. Det selvstændige signal for cyklister, vil samtidig være suppleret med et tryk for grønt, på Haslevej mod Nordre Ringvej.

Det anbefales videre, at der etableres akustisk understøttelse af signalerne for gående for at øge sikkerheden for svagtseende fodgængere.

Økonomiske konsekvenser

Rådighedsbeløbet til anlæg vedrørende veje og broer 2017 udgør pt. 3.002.500 kr. Hertil kommer en forventet budgetoverførsel fra 2016 på 230.177 kr. Det korrigerede rådighedsbeløb for 2017 forventes derfor at udgøre 3.232.677 kr. Heraf er der på Teknik- og Miljøudvalgets møde den 5. december 2016 prioriteret 3.000.000 kr. til Trafiksikkerhedsarbejder, specielt trafikforanstaltninger ved og omkring det nye Campus.

Teknik og Miljø vurderer, at udgifterne til ændringen af lyskrydset vil beløbe sig til 350.000 kr. Udgiften forventes afholdt i 2017, og foreslås finansieret af restmidler fra den disponible anlægspulje til vejanlæg for 2016 med 230.177 kr., der forventes at blive godkendt overført til 2017 på kommunalbestyrelsens møde den 27. april 2017.

Restbeløbet på 119.823 kr. forslås finansieret med 119.823 kr. fra Center for Ejendomme og Drifts forventede overførte driftsoverskud fra 2016 under bevilling 53 veje, parker og anlæg.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Orientering modtaget. Handicaprådet udtrykker bekymring om fodgængerovergangens placering for svagtseende i forhold til ligeudkørsel for cyklister.

Punkt 14: Tour de Bornholm Nexø søger tilskud til Handicap Tour Coop Bornholm

Bilag

Ansøgning

Åbent punkt

14 Tour de Bornholm Nexø søger tilskud til Handicap Tour Coop Bornholm

18.13.00Ø40-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Fritids- og Kulturudvalget	08-03-2017	2	
Handicaprådet	24-04-2017	14	

Hvem beslutter

Fritids- og Kulturudvalget beslutter

Resumé

Foreningen Tour de Bornholm Nexø ansøger om 20.000 kr. til opstart af Handicap Tour Coop Bornholm, som skal erstatte det tidligere motionscykelløb Handicap Tour de Bornholm, som blev nedlagt i efteråret 2016.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Fritids- og Kulturudvalget,

- at udvalget drøfter om der kan bevilges midler som ansøgt

Fritids- og Kulturudvalget d. 8. marts 2017:

Fritids- og Kulturudvalget godkender ansøgningen.

Sagsfremstilling

Handicap Tour De Bornholm blev efter 25 års virke nedlagt i september 2016. I løbet deltog 161 ryttere og 180 hjælpere. Erhvervslivet i Nexø vil forsøge at videreføre konceptet i samme regi, og har derfor stiftet foreningen Tour de Bornholm Nexø. Et udvalg bestående af fire personer fra erhvervslivet i Nexø skal i samarbejde med Coop afvikle løbet under navnet Handicap Tour Coop Bornholm. Planen er, at løbet afholdes d. 2. september 2017.

I forbindelse med opstarten har foreningen behov for midler til landsdækkende markedsføring, så der bliver skabt bevidsthed om, at løbet fortsat eksisterer. Udgifter til ny hjemmeside, brochurer, blanketter, porto samt materiel til løbets afvikling skal ligeledes afholdes.

Foreningen Tour de Bornholm Nexø har budgetteret med samlede udgifter til løbet på i alt 75.000 kr. Heraf har foreningen allerede indsamlet 55.000 kr. fra følgende bidragsydere:

Erhvervsgruppe Østs Venner	20.000 kr.
Coop Bornholm	10.000 kr.
Sponsorater fra erhvervslivet i Nexø	25.000 kr.
I alt	55.000 kr.

Fritids- og Kulturudvalget ansøges derfor om 20.000 kr. til opstart af Handicap Tour Coop Bornholm.

Økonomiske konsekvenser

Et tilskud på 20.000 kr. kan finansieres indenfor rammen af udvalgets frie tilskud, som i budget 2017 er på 74.332 kr. Udvalget har på nuværende tidspunkt hele rammen til fri disposition.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Handicaprådet:

Handicaprådet den 24. april 2017:

Orientering modtaget. Handicaprådet er tilfredse med at Handicap Tour Bornholm kan fortsætte.

Punkt 15: Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet

Åbent punkt

15 Gensidig orientering til og fra medlemmer samt sekretariatet

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	24-04-2017	15	

Handicaprådet den 24. april 2017:

Betina Haagensen orienterede om punkt på kommunalbestyrelsens dagsorden om antallet af pladser på heldagsskolen.

Wanda Brændeholm orienterede fra følgegruppen for Den Rehabiliterende Organisation.

Punkt 16: Eventuell

Åbent punkt

16 Eventuelt

27.69.48P35-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Handicaprådet	24-04-2017	16	

Handicaprådet den 24. april 2017:

Handicaprådet tager et punkt om HandyBAT på næste møde hvor der ønskes deltagelse fra HandyBAT.